

NOTITIE

Den Haag, 20 maart 2023

Betreft : Begrippenlijst
 Ons kenmerk : ac230109not/wH/kd
 Versie : 2.0
 Opdrachtgever : Adecs Airinfra Consultants
 Auteur(s) : 5.1.2e5.1.2e 5.1.2e
 Controle door : 5.1.2e5.1.2e 5.1.2e

Adres:

Castellum
 Gebouw A | 2e etage
 Loire 196
 2491 AM | Den Haag

5.1.2e

info@airinfra.eu
 www.airinfra.eu

In onderstaande tabel staan definities en uitleggen van veelgebruikte begrippen die in de luchtvaartwereld worden toegepast.

Begrip	Definitie/uitleg
(Dienst)weg	Een vastgestelde route over de oppervlakte van het bewegingsgebied die uitsluitend bestemd is voor gebruik door voertuigen.
Aan- en/of uitvliegsector	Een gebied waarbinnen de luchtvaartuigen verwacht c.q. gemodelleerd zijn te vliegen van en naar de lucht- of helihaven.
Accelerate-stop distance available (ASDA)	De lengte van de beschikbare startbaan plus de lengte van de stopway, indien aanwezig.
AERIUS	Rekentool voor de berekening van stikstofdepositie.
Afgebroken landingsoppervlak (Balked landing surface)	Een (onzichtbaar) hellend vlak gelegen op de gespecificeerde afstand na de drempel, dat zich uitstrekt tussen het binnenste overgangsvlak.
Afgebroken startgebied	Een gedefinieerd gebied op een helihaven dat geschikt is voor helikopters die in prestatieklasse 1 vliegen om een afgebroken start te voltooien.
A-gewogen decibel (dB(A))	Afgeleid van de gewone decibel, maar gecorrigeerd voor de geluidssterktes voor de gevoeligheid van het (menselijke) oor.
AIP, Aeronautical Information Publication	De publicatie van luchtvaartinformatie met betrekking tot het (Nederlandse) luchtruim, waaronder luchtkaarten, landingszones, vliegroutes, contactgegevens, procedures, tabellen en codes, etc.
Air Operator's Certificate (AOC)	Door onze minister van Infrastructuur en Waterstaat aan een onderneming of groep van ondernemingen afgegeven document waarin wordt verklaard dat de betrokken luchtvaartexploitant beschikt over beroepsbekwaamheid en organisatie om luchtvaartuigen veilig te exploiteren voor de in dat bewijs gespecificeerde luchtvaartactiviteiten.
Algemene luchtvaart	Zie General Aviation.
Algemene luchtverkeersleiding	Luchtverkeersleiding voor gecontroleerde vluchten.
Baan	Een gedefinieerd gebied bedoeld voor het opstijgen en landen van luchtvaartuigen.
Baancombinatie	Combinatie van start- en landingsbanen die gebruikt wordt voor de afhandeling van het vliegverkeer.
Baankop	Het uiterste punt op de middellijn van de baan. Een baan heeft daarmee altijd twee baankoppen aan weerszijden.

Begrip	Definitie/uitleg
Baanstrook	Een gedefinieerd gebied met inbegrip van de baan en de stopway, indien aanwezig, bedoeld om: a) het risico van schade aan luchtvaartuigen die van de baan afraken te beperken; en b) om luchtvaartuigen te beschermen die er overheen vliegen tijdens het opstijgen of landen.
Baan-type FATO	Een FATO met kenmerken die vergelijkbaar zijn met de vorm van een start- en landingsbaan.
Beperkingsgebied lasers	Gebied rondom een luchthaven dat speciaal is aangewezen om de gevaarlijke effecten van laserstraling te beperken.
Beschermingsgebied	Een gedefinieerd gebied rondom een opstelplaats dat bedoeld is om het risico van schade door helikopters die per ongeluk van de opstelplaats afwijken te beperken.
Beschikbare landingsafstand (LDA)	De lengte van de baan die beschikbaar en geschikt is verklaard voor de landingsuitloop van een vliegtuig.
Beschikbare startafstand (TODA)	De lengte van de beschikbare startbaan plus de lengte van de clearway, indien aanwezig.
Beschikbare startbaanlengte (TORA)	De lengte van de baan die beschikbaar en geschikt is verklaard voor de startbaan van een opstijgend vliegtuig.
Bevoegd gezag	Door de wet aangewezen persoon of instantie die publieksrechtelijke rechtshandelingen mag uitvoeren en bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit van de initiatiefnemer. Voor burgerluchthavens van nationale betekenis is de minister van Infrastructuur en Waterstaat bevoegd gezag. Voor burgerluchthavens van regionale betekenis is de provincie bevoegd gezag.
Beweging	Een start of landing met een luchtvaartuig gerelateerd aan een luchthaven.
Bewegingsgebied	Dat deel van het luchtvaartterrein dat wordt gebruikt voor het opstijgen, landen en taxiën van luchtvaartuigen, bestaande uit het manoeuvreergebied en het (de) platform(en).
Binnenste naderingsoppervlak (Inner approach surface)	Een (onzichtbaar) rechthoekig gedeelte van het naderingsoppervlak dat onmiddellijk aan de drempel voorafgaat en dat bedoeld is om vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
Binnenste overgangsoppervlak (Inner transitional surface)	Een (onzichtbaar) oppervlak vergelijkbaar met het overgangsoppervlak, maar dichterbij de baan.
Breekbaar object	Een object met een geringe massa dat ontworpen is om te breken, te vervormen of mee te geven bij een botsing, zodat het zo min mogelijk gevaar oplevert voor luchtvaartuigen.
Burgermedegebruik	Gebruik van een militaire luchthaven door andere dan militaire luchtvaart.
Clearway	Een gedefinieerd rechthoekig gebied op de grond of op het water onder controle van de bevoegde autoriteit, geselecteerd of voorbereid als een geschikt gebied waarover een vliegtuig een deel van zijn initiële klim naar een bepaalde hoogte kan maken.

Begrip	Definitie/uitleg
	<ul style="list-style-type: none"> › Geluidsbelasting tijdens de nachtperiode: L_{night} › Geluidsbelasting tijdens de dag-avond-nacht periode: L_{den}
Geluidsbudget	Een term die gebruikt wordt om de geluidsruimte in de handhavingspunten te duiden, komt overeen met de MTG. Het rekenresultaat in deze punten is één-op-één gekoppeld aan (een) geluidscontour(en) van het LHB.
Geluidscontour(en)	Een contour (lijn) met dezelfde geluidsbelasting, met name bedoeld in het kader van de ruimtelijke ordening, bijv. de 56 L_{den} -contour duidt het gebied waarbinnen geen nieuwbouw van woningen mogelijk is. Als het de contouren van het Luchthavenbesluit betreft, dan is er een één-op-één koppeling met de waarden in de handhavingspunten.
Geluidsgevoelig object	Gebouwen welke dienen ter bewoning of ten behoeve van een andere geluidsgevoelige functie als bedoeld in de Wet geluidhinder.
Geluidsniveau	De hoeveelheid geluid veroorzaakt door één vliegtuig dat voorbijvliegt. Als een vliegtuig voorbijvliegt, zwelt het geluid dat mensen op de grond horen eerst aan, bereikt dan een maximum en zwakt vervolgens weer af. Er worden twee maten voor geluidsniveau gebruikt: <ul style="list-style-type: none"> › LA_{max}: het maximale geluidsniveau dat gedurende één vliegtuigpassage optreedt. › LAX: dit geeft het geluid van de gehele vliegtuigpassage weer in één getal, dus het hele proces van aanzwellen, bereik maximum, afzwakken.
Geluidsruimte	Wettelijk vastgelegde geluidszones die de luchthaven en/of helihaven vergund heeft gekregen voor het uitvoeren van de vergunde activiteiten.
Geluidszone	Een grens aan de toegestane geluidsbelasting van een luchthaven en/of helihaven, meestal vastgelegd aan de hand van een geluidscontour.
General Aviation	Internationale aanduiding voor privé- en zakenluchtvaart, ook wel bestempeld als algemene luchtvaart.
Grenswaarde	De maximale geluidsbelasting die in een bepaald punt mag optreden. (zie ook 'Handhavingspunt').
Grenswaardescenario	Die set invoergegevens waarmee de grenswaarden voor de geluidsbelasting worden berekend.
Handhavingspunt	Dit is een vast punt in de omgeving van het vliegveld waarin een grenswaarde voor geluidsbelasting geldt die wordt gehandhaafd. De door het werkelijk gebruik van de luchthaven in dat punt veroorzaakte geluidsbelasting wordt bepaald en getoetst aan de grenswaarde.
Helihaven	Zie heliport.
Helikopter	Gemotoriseerd luchtvaartuig met rotorbladen, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht gehouden kan worden door aerodynamische reactiekrachten op zijn rotorbladen.

Begrip	Definitie/uitleg
Helikopteropstelplaats	Een gedefinieerd gebied dat bestemd is om een helikopter te herbergen voor: het laden of lossen van het toestel; tanken, parkeren of onderhoud; en/of, indien taxiën in de lucht wordt overwogen, de TLOF.
Helikopterspot	Een informele term voor de Final Approach and Take-off Area (FATO).
Helikoptertaxibaan	Een gedefinieerd pad op een helihaven bestemd voor de grondbeweging van helikopters en dat kan worden gecombineerd met een luchttaxiroute om zowel grond- als luchttaxiën mogelijk te maken.
Heliport	Een luchtvaartterrein of een gedefinieerd gebied op een structuur dat geheel of gedeeltelijk bestemd is voor aankomst, vertrek en grondbewegingen van helikopters.
Heliportreferentiepunt (HRP)	De aangewezen locatie van een helihaven, waarvan wordt gemeten.
Hoogtebeperkingsvlak	Zie obstakelbeperkingsvlak.
Horizontaal binnenoppervlak (Inner horizontal surface)	Een (onzichtbaar) oppervlak gelegen in een horizontaal vlak boven een luchtvaartterrein en de omgeving daarvan en dat bedoeld is om vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
Horizontaal buitenoppervlak (Outer horizontal surface)	Een (onzichtbaar) oppervlak gelegen in een horizontaal vlak dat aansluit op het conische oppervlak en dat bedoeld is om een ruimer gebied rondom een luchthaven vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
ICAO	Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, Agentschap van de Verenigde Naties dat als doel heeft de normen voor internationale luchtvaart op te stellen ter verbetering van het luchtverkeer. (Engels: International Civil Aviation Organization).
Immissie	De op leefhoogte aanwezige concentratie van een uitgestoten stof.
Inspectie	Inspectie Leefomgeving en Transport.
Instrument Flight Rules (IFR)	Instrumentvliegvoorschriften, een reeks voorschriften waarbij de piloot navigeert met behulp van instrumenten. Verplicht als de weersomstandigheden onvoldoende zijn om als piloot horizontaal en/of verticaal een correcte positiebepaling te doen.
Instrument landingssysteem (ILS)	Een precisiehulpmiddel voor het naderen van een landingsbaan op basis van twee radiostralen die piloten samen zowel verticale als horizontale begeleiding bieden tijdens een nadering.
Instrumentlandingsbaan	Een van de volgende soorten banen bestemd voor de exploitatie van vliegtuigen die gebruik maken van instrumentnaderingsprocedures: <ul style="list-style-type: none"> a) Niet-precisienaderingsbaan. Een baan bediend door visuele hulpmiddelen en niet-visuele hulpmiddelen, bestemd voor landingsactiviteiten na een instrumentnaderingsprocedure van type A en een zicht van niet minder dan 1.000 meter.

Begrip	Definitie/uitleg
	<p>b) Precisienaderingsbaan, categorie I. Een baan met visuele hulpmiddelen en niet-visuele hulpmiddelen bestemd voor landingsactiviteiten na een instrumentnaderingsactiviteit van het type B met een beslissingshoogte (DH) van niet minder dan 60 meter (200 ft) en ofwel een zicht van niet minder dan 800 meter of een zichtbare baanlengte van niet minder dan 550 meter.</p> <p>c) Precisienaderingsbaan, categorie II. Een met visuele hulpmiddelen en niet-visuele hulpmiddelen bediende baan bestemd voor landingsoperaties na een instrumentnadering van het type B met een beslissingshoogte (DH) van niet minder dan 60 meter (200 ft) maar niet minder dan 30 meter (100 ft) en een zichtbare baanlengte van niet minder dan 300 meter.</p> <p>d) Precisienaderingsbaan, categorie III. Een baan met visuele hulpmiddelen en niet-visuele hulpmiddelen bestemd voor landingsoperaties na een instrumentnadering van type B naar en langs het oppervlak van de baan en:</p> <p>A - bestemd voor operaties met een beslissingshoogte (DH) van minder dan 30 meter (100 ft), of geen beslissingshoogte en een zichtbare baanlengte van niet minder dan 175 meter.</p> <p>B - bestemd voor vluchten met een beslissingshoogte (DH) van minder dan 15 meter (50 ft), of geen beslissingshoogte en een zichtbare baanlengte van minder dan 175 meter maar niet minder dan 50 meter.</p> <p>C - bestemd voor operaties zonder beslissingshoogte (DH) en zonder beperkingen van de zichtbare baanlengte.</p>
Kwetsbaar object	Objecten gedefinieerd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI).
Landingsgebied	Dat deel van een bewegingsgebied dat bestemd is voor het landen of opstijgen van luchtvaartuigen.
Landingsrichtingaanwijzer	Een instrument/apparaat in het signaalgebied om visueel de richting aan te geven die momenteel voor de landing en het opstijgen is aangewezen.
Laser-beam critical flight zone (LCFZ)	Luchtruim in de nabijheid van een vliegveld maar buiten de LFFZ waar de instraling beperkt is tot een niveau dat waarschijnlijk geen verblindingseffecten veroorzaakt.
Laser-beam free flight zone (LFFZ)	Luchtruim in de onmiddellijke nabijheid van het vliegveld waar de bestraling beperkt is tot een niveau dat waarschijnlijk geen visuele verstoring veroorzaakt.
Laser-beam sensitive flight zone (LSFZ)	Luchtruim buiten, en niet noodzakelijkerwijs grenzend aan, de LFFZ en LCFZ waar de bestraling beperkt is tot een niveau dat waarschijnlijk geen flitsblindheid of nabeelden veroorzaakt.
Luchthaven	Een terrein geheel of gedeeltelijk bestemd voor het opstijgen en landen van luchtvaartuigen met inbegrip van:

Begrip	Definitie/uitleg
	<ol style="list-style-type: none"> 1) De daarmee verband houdende bewegingen van luchtvaartuigen op de grond, 2) De afwikkeling van het in de aanhef en onder 1) bedoelde luchtverkeer; 3) Bedrijfsmatige activiteiten die samenhangen met de afwikkeling van het in de aanhef en onder 1) bedoelde luchtverkeer.
Luchthavenbesluit (LHB)	Het besluit, bedoeld in de artikelen 8.43, eerste en tweede lid, 8.70, eerste lid of 10.15 van de Wet luchtvaart.
Luchthavengebied	Het gebied dat bestemd is voor gebruik als luchthaven.
Luchthavenluchtverkeer	Het onder het begrip luchthaven, in de aanhef en onder 1), bedoelde luchtverkeer.
Luchthavenreferentiepunt (ARP)	De aangewezen geografische locatie van een luchthaven, waarvan wordt gemeten.
Luchthavenregeling	De regeling, bedoeld in de artikelen 8.64, eerste lid, 8.77, eerste lid of 10.39, eerste lid van de Wet luchtvaart.
Luchthaventerrein	Zie luchthavengebied.
Luchtruimgebruikers	Exploitanten van luchtvaartuigen die als algemeen luchtverkeer opereren.
Luchtvaartgebied	Het deel van de luchthaven dat bestemd is voor luchthavenluchtverkeer.
Luchtvaartmaatschappij	Onderneming, welke geheel of gedeeltelijk haar bedrijf maakt van het vervoer van personen, dieren of goederen met luchtvaartuigen.
Luchtvaartsector	Partijen uit de luchtvaartsector: luchthaven, luchtverkeersleiding, luchtvaartmaatschappijen.
Luchtvaartuig	Toestel, dat in de dampkring kan worden gehouden ten gevolge van krachten, die de lucht daarop uitoefent, anders dan de krachten van de lucht tegen het aardoppervlak.
Luchtvaartuigbeweging	De capaciteit van een luchthaven wordt doorgaans uitgedrukt in luchtvaartuigbewegingen. Eén luchtvaartuigbeweging is één start of één landing. Zie ook beweging.
Luchtverkeer	Het geheel der verplaatsingen van luchtvaartuigen in de lucht of op een luchthaven, alsmede het gebruik van het luchtruim door toestellen die geen luchtvaartuigen zijn.
Luchtverkeersleiding	<p>Dienst die wordt verricht teneinde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) botsingen te voorkomen tussen luchtvaartuigen en tussen luchtvaartuigen en hindernissen op dat deel van de luchthaven dat is bedoeld voor het opstijgen, landen en taxiën met luchtvaartuigen, en 2) een geordende luchtverkeersstroom tot stand te brengen en te handhaven.
Manoeuvreegebied	Dat deel van een luchtvaarterrein dat wordt gebruikt voor het opstijgen, landen en taxiën van luchtvaartuigen, met uitzondering van de platforms.

Begrip	Definitie/uitleg
Marker	Een object dat boven de grond wordt weergegeven om een obstakel aan te geven of een grens af te bakenen.
Markering	Een symbool of groep symbolen die op het oppervlak van het bewegingsgebied zijn aangebracht om luchtvaartinformatie over te brengen.
Maximaal Toelaatbare Geluidbelasting (MTG)	De geluidsbelasting die maximaal toegestaan is in dat betreffende handhavingspunt.
Maximum Take-off Mass (MTOM)	Maximaal toegelaten startmassa, zwaarder dan deze massa mag een vliegtuig, inclusief belading (brandstof, passagiers, vracht, etc.) niet opstijgen. Het verschil met MTOW is dat MTOM onafhankelijk van de zwaartekracht is.
Maximum Take-off Weight (MTOW)	Maximaal toegelaten startgewicht, zwaarder dan dit gewicht mag een vliegtuig, inclusief belading (brandstof, passagiers, vracht, etc.) niet opstijgen. Het verschil met MTOM is dat MTOW afhankelijk is van de zwaartekracht.
Meteomarge	Zie meteotoeslag.
Meteotoeslag	Is in het vigerende stelsel een toeslag op het baangebruik, waardoor in de berekening van de milieueffecten rekening gehouden wordt met de maximaal te verwachten effecten die door jaar op jaar wisselende weersomstandigheden kunnen optreden.
Microgolf landingsstelsel (Microwave landing system) (MLS)	Een nauwkeurig radiogeleidingssysteem voor instrument naderingen.
Monitoringpunt	Is een vast punt in de omgeving van het vliegveld waarin geen grenswaarde geldt. De door het werkelijk gebruik van het vliegveld in dat punt veroorzaakte geluidsbelasting wordt ter informatie bepaald, maar wordt niet getoetst aan een grenswaarde.
Nachtbewegingen	Vliegtuigbewegingen die in de periode 'N' van 'DEN' plaatsvinden (tussen 23:00 uur – 07:00 uur).
Nachtstraffactor (NSF)	Zie Etnaalweefactor.
Naderingsluchtverkeersleiding	Luchtverkeersleiding voor aankomende of vertrekkende gecontroleerde vluchten.
Naderingsvlak (Approach surface)	Een (onzichtbaar) hellend vlak of een combinatie van vlakken voorafgaand aan de drempel en dat bedoeld is om vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
Natura 2000-gebied	Gebied dat deel uitmaakt van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.
Non-instrument baan	Een baan bestemd voor luchtvaartuigen die gebruik maken van visuele naderingsprocedures of een instrumentnaderingsprocedure tot een punt waarachter de nadering kan worden voortgezet in visuele weersomstandigheden.
Normale vluchtzone (NFZ)	Luchtruim dat niet is gedefinieerd als LFFZ, LCFZ of LSFZ maar dat moet worden beschermd tegen laserstraling die biologische schade aan het oog kan veroorzaken.

Begrip	Definitie/uitleg
Obstakel	Alle vaste (tijdelijke of permanente) en mobiele objecten, of delen daarvan, die: a) zich bevinden op een terrein dat bestemd is voor de grondbewegingen van luchtvaartuigen; of b) zich uitstrekken boven een gedefinieerd oppervlak dat bedoeld is om luchtvaartuigen tijdens de vlucht te beschermen; of c) zich buiten deze gedefinieerde oppervlakken bevinden en zijn beoordeeld als een gevaar voor de luchtvaartnavigatie.
Obstakelbeperkend oppervlak (Obstacle Limitation Surface) (OLS)	(Onzichtbare) Vlakken rondom lucht- en heliavens die ertoe dienen om het luchtruim rond deze lucht- en heliavens vrij te houden van obstakels om zodoende vliegoperaties van en naar de lucht- en heliavens veilig te kunnen uitvoeren.
Obstakelbeperkingsvlak	Zie obstakelbeperkend oppervlak.
Obstakelvrije zone (OFZ)	Het luchtruim boven het binnenste naderingsoppervlak, de binnenste overgangsoppervlakken en het landingsoppervlak en het gedeelte van de baan dat door oppervlakken wordt begrensd, dat niet wordt doorbroken door enig vast obstakel anders dan een lichtgewicht en breekbaar obstakel dat nodig is voor de luchtvaartnavigatie.
Opstelplaats	Een gedefinieerd gebied dat bestemd is om het luchtvaartuig te herbergen voor: het laden of lossen van passagiers, post of vracht; tanken, parkeren of onderhoud.
Overgangsoppervlak (Transitional surface)	Een (onzichtbaar) complex oppervlak langs de zijkant van de baan en een deel van de zijkant van het naderingsoppervlak, dat naar boven en naar buiten afloopt naar het binnenste horizontale oppervlak en dat bedoeld is om vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
Plaatsgebondenrisicocontour(en)	Een contour (lijn) met dezelfde plaatsgebonden risico, met name bedoeld in het kader van de ruimtelijke ordening, bijv. de 10^{-6} PR-contour duidt het gebied waarbinnen geen nieuwbouw van kwetsbare objecten, zoals woningen, mogelijk is. Zie ook risicocontour.
Platform	Een gedefinieerd gebied, op een vliegveld op land, bestemd om luchtvaartuigen te ontvangen voor het laden of lossen van passagiers, post of vracht, tanken, parkeren of onderhoud.
Precisienaderingsbaan	Zie Instrumentlandingsbaan.
Rekenpunt	Is een vast punt in de omgeving van het vliegveld waarin geen grenswaarde geldt. De geluidsbelasting ten gevolge van het scenario wordt ter informatie bepaald.
Risicocontour	Contour die aangeeft hoe groot de kans is dat een persoon overlijdt ten gevolge van een vliegtuigongeval wanneer hij/zij een jaar lang op die locatie verblijft.
Runway end safety area (RESA)	Een gebied symmetrisch rond de verlengde hartlijn van de baan en grenzend aan het einde van de baan, voornamelijk bedoeld om het risico van schade aan een vliegtuig dat de baan onderschrijdt of overschrijdt te verminderen.

Begrip	Definitie/uitleg
Runway-holding positie	Een aangewezen positie ter bescherming van een landingsbaan, een hindernisbeperkend oppervlak of een kritisch/gevoelig ILS/MLS-gebied waar taxiënde vliegtuigen en voertuigen moeten stoppen en wachten, tenzij anderszins toegestaan door de verkeerstoren van het vliegveld.
SAR-vlucht	Een vlucht die met een speciaal uitgerust luchtvaartuig uitgevoerd wordt ten behoeve van het goed kunnen uitvoeren van de taken die horen bij de Search and Rescue (SAR) dienstverlening.
Schouder	Een gebied naast de rand van een verharding dat zodanig is voorbereid dat het een overgang vormt tussen de verharding en het aangrenzende oppervlak.
Search and rescue (SAR)	De internationale aanduiding voor het zoeken naar en verlenen van hulp aan mensen die in nood verkeren of dreigend gevaar lopen.
Seinenvierkant	Zie signaalgebied.
Signaalgebied	Een gebied op een vliegveld dat wordt gebruikt voor het tonen van grondsignalen.
Start- en landingsbaan	Een gedefinieerd rechthoekig gebied op een vliegveld op land dat is voorbereid op het landen en opstijgen van luchtvaartuigen.
Startbaan	Een baan die uitsluitend voor het opstijgen bestemd is.
Startklimoppervlak (Take-off climb surface)	Een hellend vlak of ander gespecificeerd oppervlak voorbij het einde van een startbaan of clearway en dat bedoeld is om vrij te houden van hoge objecten die het veilig gebruik van een luchthaven kunnen belemmeren.
Startprocedure	De wijze waarop een start wordt uitgevoerd, bedoeld om de start op een veilige wijze uit te voeren waarbij, voor zover mogelijk, geluidsgevoelige gebieden worden ontzien. In de procedure wordt onder meer vastgelegd op welke hoogtes wordt overgegaan van start- naar klimvermogen en wordt begonnen met het verder versnellen van het vliegtuig.
Stopway	Een gedefinieerd rechthoekig gebied op de grond aan het einde van de startbaan dat beschikbaar is als een geschikt gebied waar een vliegtuig tot stilstand kan worden gebracht in geval van een afgebroken start.
Taxibaan	Een gedefinieerd pad op een vliegveld op land dat bestemd is voor het taxiën van luchtvaartuigen en bedoeld is als verbinding tussen het ene deel van het vliegveld en het andere, met inbegrip van: <ul style="list-style-type: none"> a) Taxibaan voor vliegtuigen. Een gedeelte van een platform dat is aangewezen als taxibaan en uitsluitend bestemd is om toegang te verschaffen tot vliegtuigopstelplaatsen. b) Taxibaan op het platform. Een gedeelte van een taxibaan op een platform dat bedoeld is om een doorgaande taxiroute over het platform te bieden. c) High speed exit-taxibaan. Een taxibaan die onder een scherpe hoek met een landingsbaan is verbonden en bedoeld is om landende vliegtuigen te laten afslaan met hogere snelheden

Begrip	Definitie/uitleg
	dan op andere afritten, waardoor de bezettingstijd van de landingsbaan wordt geminimaliseerd.
Taxibaanstrook	Een gebied dat een taxibaan omvat en bedoeld is om een vliegtuig dat op de taxibaan rijdt te beschermen en het risico van schade aan een vliegtuig dat per ongeluk van de taxibaan afrijdt te verminderen.
Touchdown and lift-off gebied (TLOF)	Een gebied waarop een helikopter mag landen of opstijgen.
Touchdown zone	Het gedeelte van de baan, voorbij de drempel, waar het de bedoeling is dat landende vliegtuigen voor het eerst de baan raken.
Touchdown/positioneringscirkel (TDPC)	Een landingsplaatsmarkering (TDPM) in de vorm van een cirkel die wordt gebruikt voor omnidirectionele positionering in een TLOF.
Touchdown-/positioneringsmarkering (TDPM)	Een markering of reeks markeringen die visuele aanwijzingen geeft voor de positionering van helikopters.
Uniforme daglichtperiode (UDP)	In de Nederlandse luchtvaart gedefinieerd als de tijd tussen een kwartier voor zonsopgang en een kwartier na zonsondergang.
Vastevleugelverkeer	Luchtverkeer dat uitgerust is met vaste vleugels.
Veiligheidsbeheersysteem (SMS)	Een systematische aanpak van het veiligheidsbeheer, inclusief de noodzakelijke organisatiestructuur, verantwoordelijkheden, beleid en procedures.
Veiligheidsgebied (safety area)	Een gedefinieerd gebied op een helihaven rondom de FATO dat vrij is van obstakels, anders dan die welke nodig zijn voor de luchtvaartnavigatie, en bedoeld is om het risico van schade aan helikopters die per ongeluk van de FATO afwijken te beperken.
Verhoogde helihaven	Een helihaven gelegen op een verhoogde structuur op het land.
Verplaatste drempel	Een drempel die zich niet aan het eind van een landingsbaan bevindt.
Visual Flight Rules (VFR)	Zichtvliegvoorschriften, een reeks voorschriften waaronder een piloot een vliegtuig bestuurt in weersomstandigheden waarbij er zowel horizontaal als verticaal voldoende zicht is.
Vliegpap	Virtueel pad dat aangeeft waar het vliegtuig direct overheen vliegt.
Vliegprocedure	Een reeks vooraf bepaalde manoeuvres ontworpen om veilige vluchtoperaties en een ordelijke doorstroming van het luchtverkeer te bereiken. De 'Startprocedure' is een onderdeel hiervan.
Vliegroutes/modelroutes	Gemodelleerde paden waarlangs het luchtvaartuig zich, in de rekenmodellen, kan verplaatsen.
Vliegtuigbeweging	Eén vliegtuigbeweging is één start of één landing. Zie ook beweging. De capaciteit van een luchthaven wordt doorgaans uitgedrukt in vliegtuigbewegingen.
Vliegtuigopstelplaats	Een aangewezen gebied op een platform dat bestemd is voor het parkeren van een vliegtuig.

Begrip	Definitie/uitleg
Vlucht	De verplaatsing van het luchtvaartuig gedurende het tijdsverloop dat het in beweging komt met de bedoeling om op te stijgen, tot het ogenblik dat het weer tot volledige stilstand is gekomen na de landing.
Vreemd voorwerp (FOD)	Een (levenloos) voorwerp in het bewegingsgebied dat geen operationele of luchtvaarttechnische functie heeft en dat een gevaar kan vormen voor het functioneren van luchtvaartuigen.
Wachtgebied	Een afgebakend gebied waar vliegtuigen kunnen worden vastgehouden of omzeild, om een efficiënte verplaatsing van vliegtuigen op de grond te vergemakkelijken.
Zichtbare baanlengte (Runway visual range) (RVR)	Het bereik waarover de piloot van een vliegtuig op de middenlijn van een landingsbaan de baanmarkeringen of de lichten kan zien die de landingsbaan afbakenen of de middenlijn ervan identificeren.
ZOG	Zich Ontwikkellende Geluidsbelasting, de geluidsbelasting zoals deze zich voordoet tijdens het lopende gebruiksjaar.
Zweefvliegbaan	Baan bedoeld voor het opstijgen en landen met zweefvliegtuigen.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gedeeltes geanonimiseerd op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:

Art. 5.1 lid 2 onderdeel e

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon instemt met openbaarmaking

Pagina('s): 1